

SLATINKY — NÁVES
00861_10

6/2023

Náves Slatinky

lokalita	Slatinky p. č. 1440/1, 1440/4, 1440/11, 1440/14, 73, 231, k.ú. Slatinky
investor	Obec Slatinky Slatinky 111, 783 42 Slatinice
zpracovatel	knesl kynčl architekti s.r.o. Šumavská 416/15 602 00 Brno Ing. arch. Jiří Knesl doc. Ing. arch. Jakub Kynčl Ing. arch. Lucie Lindovská
datum	červen 2023
stupeň projektové dokumentace	studie

LOKALITA

Slatinky – náves

Obec Slatinky se nachází asi 15 km západním směrem od krajského města Olomouc a asi 10 km severně od Prostějova. Obec leží v malém údolí pod východními svahy Velkého Kosíře, jehož vrchol je nejvyšším bodem Hané, ze severu je obec ohraničena hřbetem Malého Kosíře a na jih od obce najdeme národní přírodní památku Kosířské lomy, lokalitu bohatou na stepní květenu a nálezy zkamenělin z devonského moře. Vzhledem ke své poloze na úpatí kosířského masivu je velká část obce položena v kopcovitém terénu, středem obce prochází vodní tok Deštná, který je však v převážné části zastavěného území obce zatrubněn. Nejbližšími okolními sídly jsou Třebčín a Slatinice, kde se nachází známé lázně. Obec má dobré autobusové spojení do Prostějova a do Olomouce, jedna zastávka se nachází přímo v centru obce, další pak na „Větráku“ – asi kilometr vzdálená křižovatka mezi obcí Slatinice a Lípy, kam vede od roku 2022 ze Slatinek nový chodník a cyklostezka. Obcí prochází také značená cyklotrasa a naučná stezka Velký Kosíř II.

První písemné zmínky o obci pocházejí z roku 1247 z archivních spisů kláštera u sv. Jakuba v Olomouci. Historie osídlení území však sahá až do pravěku, oblast je bohatá na archeologické nálezy zkamenělin či nástrojů pravěkých lidí, nejvýznamnějším nálezem je soška Kosířské Venuše z mladší doby kamenné. Kaple sv. Jana a Pavla v centru obce pochází z roku 1882.

V současnosti jsou Slatinky menší obec s asi 600 obyvateli, malebně umístěná na úpatí zalesněného kopce s krásnými výhledy do krajiny. Občanská vybavenost v obci je přiměřená jejímu významu a velikosti, nachází se zde mateřská škola, kulturní sál v budově obecního úřadu, dvě hospody, sportovní a dětské hřiště, obchod a autobusová zastávka. V katastru obce leží rovněž vrchol Velkého Kosíře s rozhlednou, celoročně oblíbený turistický cíl. V obci funguje společenský i kulturní život, pravidelné akce (kácení máje, hodové slavnosti a další) zde společně s obecním úřadem pořádá místní Sbor dobrovolných hasičů s více než stoletou historií. V obci se nachází veškeré potřebné vedení sítí technické infrastruktury – elektřiny, elektronických komunikací, plynu, vody a oddílná kanalizace. Územní plán obce je z roku 2018.

SOUČASNÝ STAV

Revitalizace návsi a prostoru u kapličky

Prostor návsi a okolí kapličky se nachází v jádru obce Slatinky, řešené území se táhne od severozápadního konce u Hospody na Statku až po jihovýchodní zúžení veřejného prostranství za autobusovou zastávkou. Dle územního plánu je tato plocha určena jako veřejné prostranství se stavbami veřejné vybavenosti (obchod, hasičská zbrojnice a kaple), prochází tudy krajská silnice III. třídy. Do řešeného území spadá rovněž autobusová zastávka s přístřeškem a stanoviště tříděného odpadu. Tříděný odpad bude v dohledné době přemístěn na pozemek vzniklý po demolici domu č.p. 106, který je v současné době upravován pro tyto účely. Řešeným územím prochází po celé délce od severozápadu po jihovýchod také tok potoka Deštná, který je však z větší části veden potrubím a otevřený je pouze v úseku dlouhém asi 65 m a to od kaple směrem na jihovýchod. Vodoteč slouží jako sběrnice dešťové kanalizace, nemá žádné významné přítoky a v letních měsících občas vysychá. Kaple sv. Jana a Pavla je nově opravená, je však namístě upravit i její okolí a vytvořit tak důstojný prostor v centru obce, kde se tradičně odehrávají počátky slavnostních průvodů a je důležitým místem pro kulturní

život v obci. Kromě kaple je společensky významným bodem v řešeném území hasičská zbrojnice, hospoda U Zbrojnice a obchod. Zmíněná hospoda sídlí ve stejné budově jako samoobsluha, budova je z roku 1973, společně s veřejným osvětlením obce. Tomu také odpovídá její stav a vzhled, nicméně protože budova samotná není v majetku obce Slatinky, studie se věnuje pouze návrhu možných úprav jejího vnějšího vzhledu, který může sloužit jako inspirace a doporučení pro případné budoucí úpravy. K severozápadní stěně budovy obchodu přiléhá hasičská zbrojnice, která vzhledově lépe odpovídá charakteru místa a jejíž úpravy nejsou navrhovány. Ke zbrojnici přiléhá zastřešená pergola, využívaná při společenských událostech a dětské hřiště. Travnatá plocha navazující na tyto stavby je využívána zejména při slavnostech stavění a kácení máje, vede až na konec návsi, kde se nachází hospoda Na Statku. Okolo travnaté plochy vede z obou stran silnice, severní větev je jednosměrná s podélnými stáními, podél jižní větve vede chodník. Prostor mezi silnicí a průčelími domů tvoří travnatá plocha střídaná vchody a vjezdy do domů, tyto předzahrádky jsou až na jednu výjimku v majetku obce a součástí řešeného území. Podél chodníku na jižní straně je částečně vysázené stromofadí, ostatní dřeviny jsou převážně jehličnany či keře, většina ploch je zatravněná. V tomto prostoru jsou také vedeny hlavní řady inženýrských sítí.

NÁVRH

Okolí kapličky a potoka

Návrh revitalizace návsi a prostoru u kapličky spočívá zejména v úpravě povrchů a klasifikaci jednotlivých ploch podle jejich účelu. Hlavní, slavnostní prostor je uvažován před kaplí, kde také začínají slavnostní průvody a oslavy obce. Význam této plochy navrhujeme podtrhnout kamennou dlažbou – žulovými odseky, v menší ploše před kaplí a okolo kříže navrhujeme použít větší formát řezaných žulových kvádrů. Před kaplí dnes stojí vzrostlá lípa a je zasazena další, navrhujeme řadu doplnit ještě o dvě lípy za autobusovou zastávku. Stanoviště tříděných odpadů bude přemístěno, navrhujeme vzhledovou úpravu přístřešku na zastávce – obklad červenými cihlami. Do prostoru bude doplněn nezbytný mobiliář – dřevěné lavice podél potoka, odpadkový koš na zastávce, lavička uvnitř přístřešku a zvenčí na zadní stěně. Součástí řešení je návrh na úpravu břehů potoka. Ze strany náměstíčka před kaplí je navrženo zpevnění příkopu ve sklonu 1:1 zakončeném nízkou zídkou. Tento prvek pomůže jasně definovat plochu náměstí, která dnes prakticky přepadává do vodoteče, zároveň umožní tuto plochu mírně rozšířit. Z jižní strany vodoteče zůstane zachován svah navazující na travnatou plochu podél chodníku, aby byla zachována retenční funkce, ve svažité části je možné nechat vysadit květinový záhon. Cílená výsadba v důsledku sníží nároky na údržbu. Tato úprava vodoteče bude pokračovat i v jihovýchodním cípu návsi, který bude od náměstíčka oddělen pásem trávníku a bude sloužit pro parkování rezidentů. Dlážděná plocha před kaplí by měla umožnit vjezd vozidel, ale nebude určena k jejich odstavení – proto navrhujeme kompenzaci v podobě rozšíření počtu stání z obou stran potoka pod zastávkou. Nahrazení svahu na severní straně vodoteče zídkou umožní kolmé parkování z této strany, z druhé strany bude parkování podobně jako je tomu dnes, s novými částečně propustnými zpevněnými povrchy. Domy na severní straně parkovací plochy i náměstí navrhujeme oddělit pásem nižšího živého plotu (buk nebo habr), podél kterého povede chodník. Stávající dřeviny na obecních pozemcích, s výjimkou vzrostlé a nově vysazené lípy před kaplí, budou odstraněny (jedná se převážně o již dosluhující tůje) a je navržena výsadba čtyř nových stromů. Plochy zeleně budou převážně zatravněné, břeh potoka lze osázet vhodnými kvetoucími rostlinami.

Úpravy okolí samoobsluhy a hasičské zbrojnice, travnatý plac

Budova samoobsluhy na křižovatce uprostřed návsi byla postavená v rámci Akce Z. Obchod se smíšeným zbožím tam funguje dodnes, v zadní části je pak hospoda U Zbrojnice. Budova samotná není v majetku obce, nicméně jsme se rozhodli do studie zařadit alespoň ideový návrh na její úpravu, aby lépe zapadla do charakteru centra obce. Vystoupilé části stěn a nároží navrhujeme obložit červenými cihelnými pásky a plochy mezi nimi omítnout na bílo, v průčelí nad vstupem vyskládat oblouk z cihelných pásků. Vzhled budovy samoobsluhy by se tak přiblížil vzhledu hasičské zbrojnice, která k ní přiléhá ze severozápadní strany. Před samoobsluhou nyní vede chodník a je zde trávník s drobnou výsadbou, podél jižní strany je několik parkovacích stání a podél severní strany úzký pruh zeleně a podélná stání v komunikaci. Zatrávněnou plochu navrhujeme zachovat a doplnit o strom na ose komunikace vedoucí od Větráku. Parkovací stání podél jižní strany budovy navrhujeme rozšířit až po zásobovací vjezd, chodníky nově předláždít zámkovou dlažbou (podobně jako nové chodníky v obci) a rozšířit po celém obvodu budovy i hasičské zbrojnice, v místech zásobovacích vjezdů a vjezdu do zbrojnice opatřit nájezdovými obrubníky. Před obchodem i vzadu i dětského hřiště je navrženo několik pevných stojanů na kola. Dětské hřiště a pergola jsou relativně nově zbudovány, proto navrhujeme jejich úpravu jen jako možnost budoucího rozšíření – jak pergoly, tak dětského hřiště. Travnatá plocha zůstane zachována pro potřeby společenských akcí a slavností, navrhujeme pouze odstranění stávajících jehličnanů a výsadbu jednoho nového jako vánočního stromu pro obec. Na severozápadním konci stojí vzrostlá lípa, ta zůstane zachována a je možné pod ní zřídit posezení – kruhovou lavici okolo kmene, případně také zpevnění plochy formou velkých šlapáků v trávníku.

Úprava prostoru před hospodou Na Statku

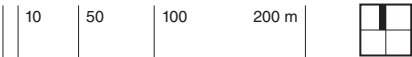
Před domem č.p. 14, kde aktuálně funguje hospoda Na Statku, navrhujeme rozšíření chodníku a možnosti parkování. Současná úprava není pro fungování hospody příliš vhodná – je zde několik podélných stání, a vstup je přímo do vozovky. Vzhledem k tomu, že severní větev podél návsi je již v současné době vedena jako jednosměrná směrem ke křižovatce, což v řešení zohledňujeme, je navrženo zúžení prostoru silnice ve prospěch kolmých stání a dlážděné plochy s nově vysazeným stromem. Na nově vzniklé ploše lze umístit venkovní posezení hospody a stojany na kola.

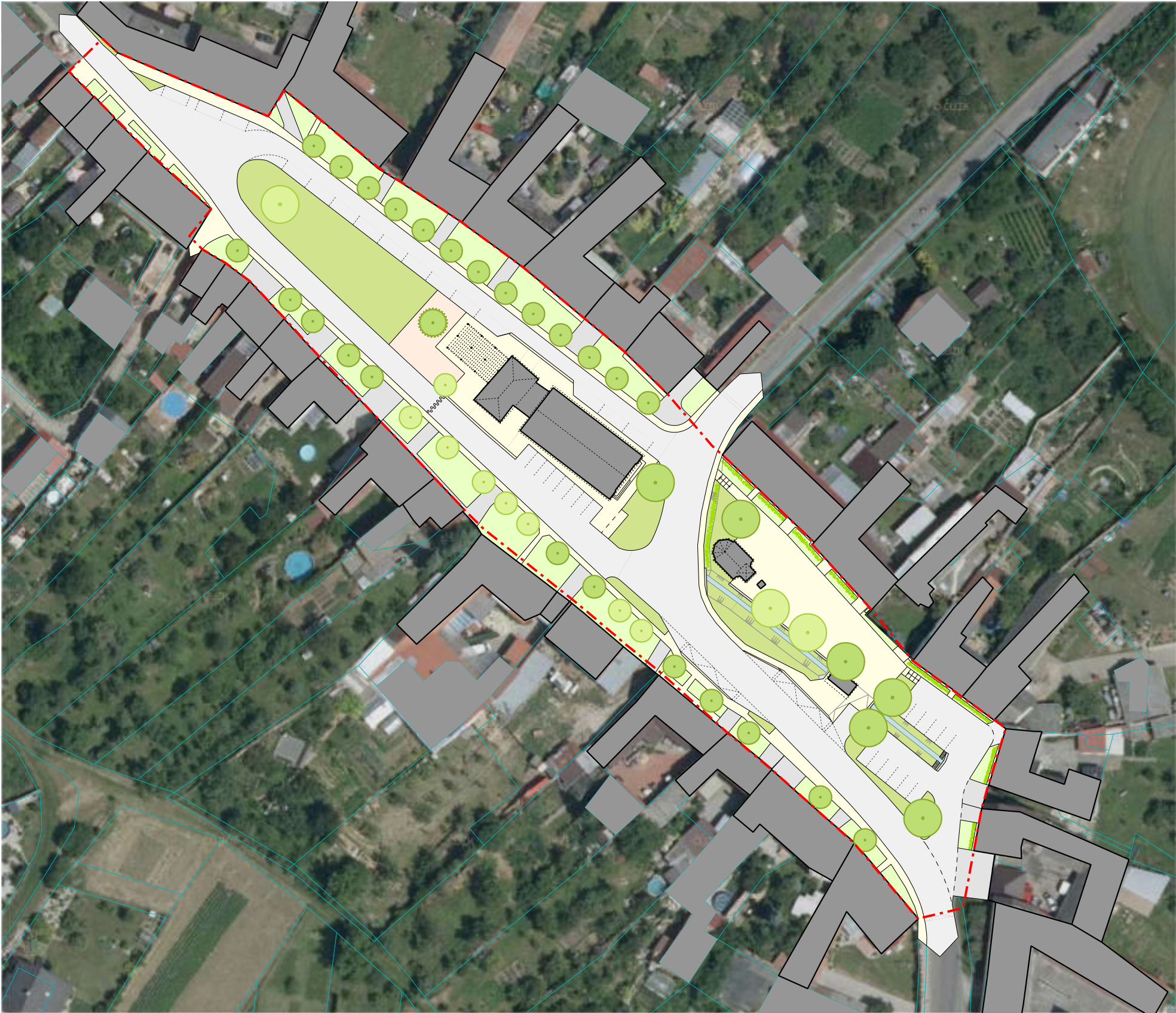
Úpravy komunikací a předzahrádek

Komunikace jsou v návrhu zachovány ve stávajících profilech, tj. krajská silnice III. třídy se zastávkami autobusu, obousměrná místní komunikace podél jižní strany návsi a jednosměrná podél severní strany návsi. V severní větvi zůstává jeden pruh vyhrazen pro podélná parkovací stání, nově je podél komunikace v ploše předzahrádek navržen chodník pro pěší. Veškeré dřeviny v prostoru předzahrádek, s výjimkou částečného stromořadí na jižní straně, budou odstraněny – jedná se převážně o tůje, jalovce a jiné nízké jehličnany, které jsou na konci své životnosti. Stromořadí bude nově doplněno podél celého chodníku, a to i na severní straně návsi. Před výsadbou je nutné provést vytyčení vedení inženýrských sítí v území, aby nebyly výsadbou poškozeny. Vjezdy k domům na návsi zůstanou zachovány, včetně možnosti parkování, na základě dohody s obyvateli je možné přidat dlážděné parkovací stání tam, kde zatím žádné není. Většina plochy by však měla zůstat zatrávněná. Vhodnými dřevinami pro stromořadí jsou např. neplodící hrušně či třešně, obecně stromy nižším habitem a kompaktní korunou – konkrétní druhy budou specifikovány v případné další projekční fázi. Nový chodník podél severní strany návsi bude na horním konci ústít do prostoru před hospodou Na Statku, na druhé straně pak naproti chodníku vedoucímu z náměstíčka před kaplí.

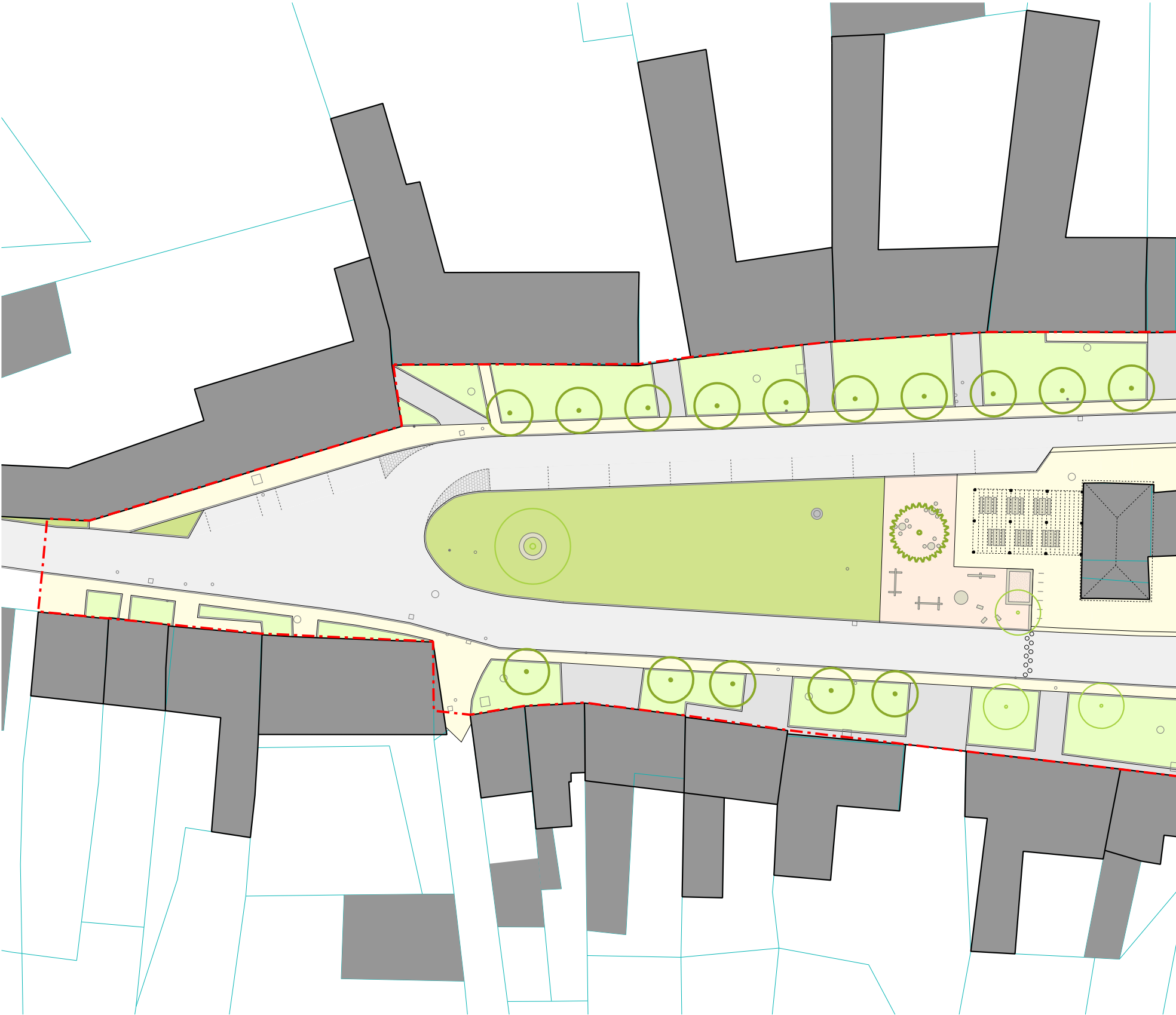

Širší vztahy | 1 : 5000

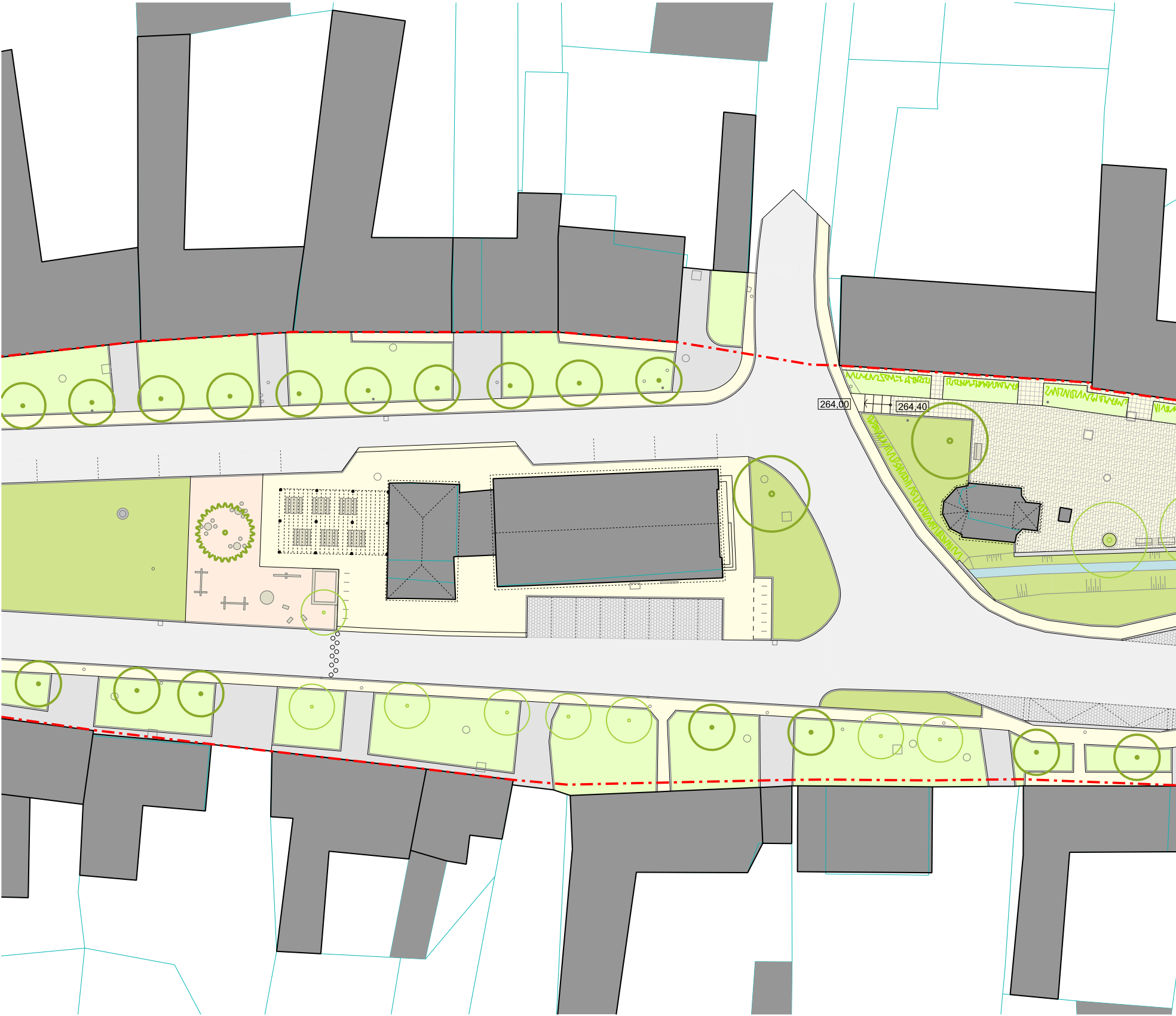
Hranice řešeného území	Pochozí plochy	Veřejná zeleň	Stávající stromy
Stávající budovy	Pojížděné plochy	Předzahrádky	Navrhované stromy
Hranice parcel katastru nemovitostí	Mlatová plocha	Vodní plocha	

Hranice řešeného území	Pochozí plocha – zámková dlažba	Pojížděné plochy – žulová kostka	Stávající strom
Veřejná zeleň – park, trávník	Pochozí plocha – mlat	Pojížděné plochy – asphalt	Navrhovaný strom
Předzahrádky – trávník	Pochozí plocha – šlápáky v trávníku	Pojížděné plochy – vjezdy	Povrchové znaky sítě tech.infrastruktury

Detail – severozápad | 1 : 500

Hranice řešeného území	Pochozí plocha – zámková dlažba	Pojížděné plochy – žulová kostka	Stávající strom
Veřejná zeleň – park, trávník	Pochozí plocha – mlat	Pojížděné plochy – asfalt	Navrhovaný strom
Předzahrádky – trávník	Pochozí plocha – žulové odseky	Pojížděné plochy – vjezdy	Povrchové znaky sítě tech.infrastruktury

Detail – střed | 1 : 500

Hranice řešeného území	Pochozí plocha – zámková dlažba	Pojížděné plochy – žulová kostka	Stávající strom
Veřejná zeleň – park, trávník	Pochozí plocha – žulové odseky	Pojížděné plochy – asfalt	Navrhovaný strom
Předzahrádky – trávník	Pochozí plocha – betonové dlaždice	Pojížděné plochy – vjezdy	Povrchové znaky sítě tech.infrastruktury

Detail – jihovýchod | 1 : 500

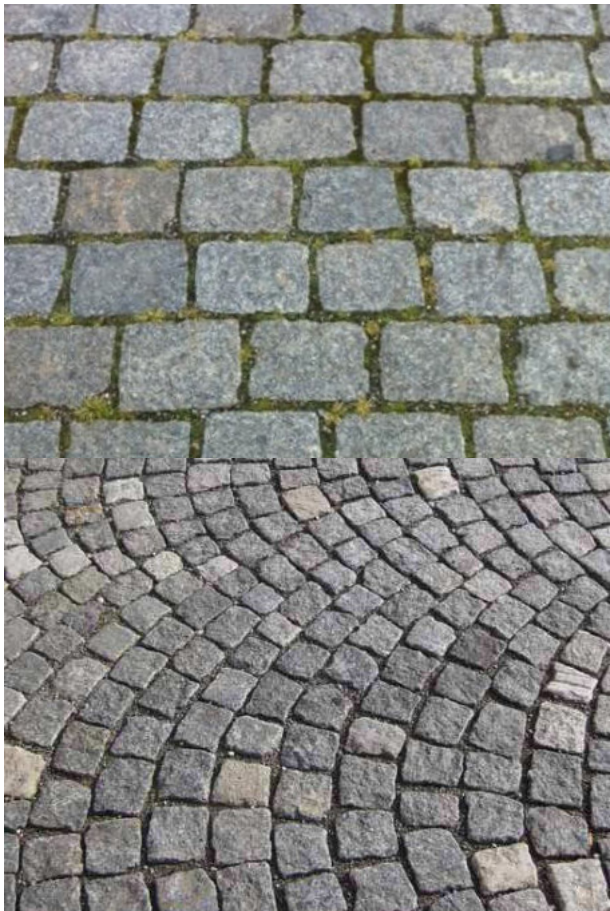
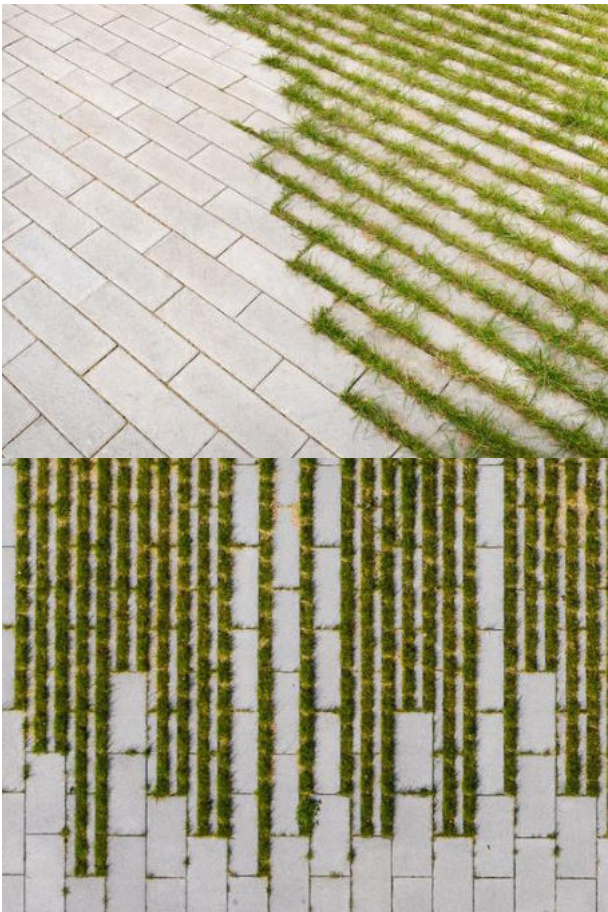

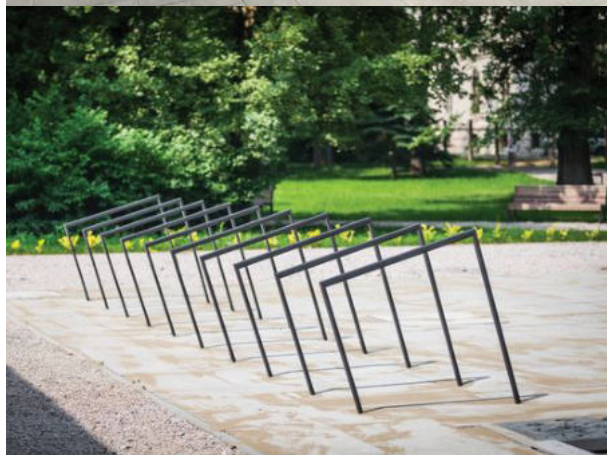
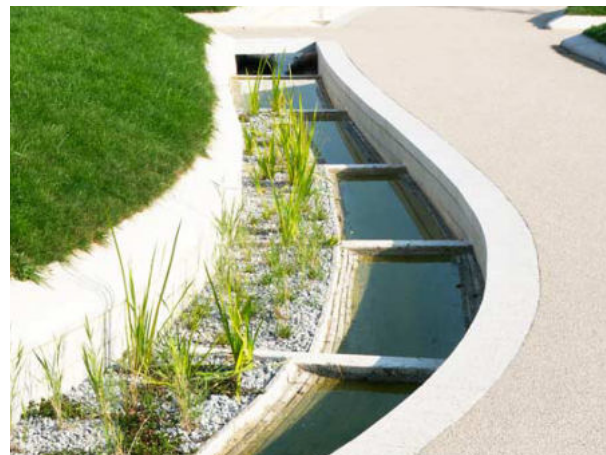
Hranice řešeného území	Silnice III. třídy	Značená cyklotrasa	Autobusová zastávka
Stávající budovy	Místní komunikace obousměrná	Nově navržená pěší trasa	Parkoviště – počet stání
Hranice parcel katastru nemovitostí	Místní komunikace jednosměrná	Veřejné prostranství – pochozí plocha	Strom stávající – nový
Nově navržené okraje komunikací	Pojížděné plochy s omezeným vjezdem	Plocha parkování	Vjezd / vstup

Situace – dopravní infrastruktura | 1 : 1000

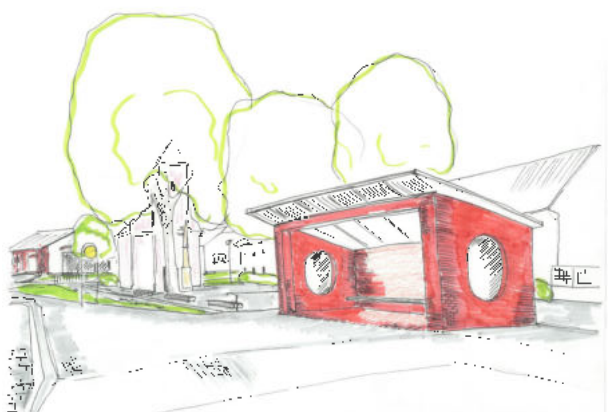
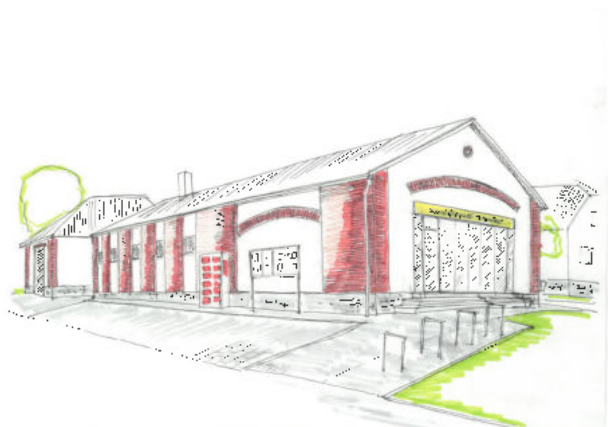
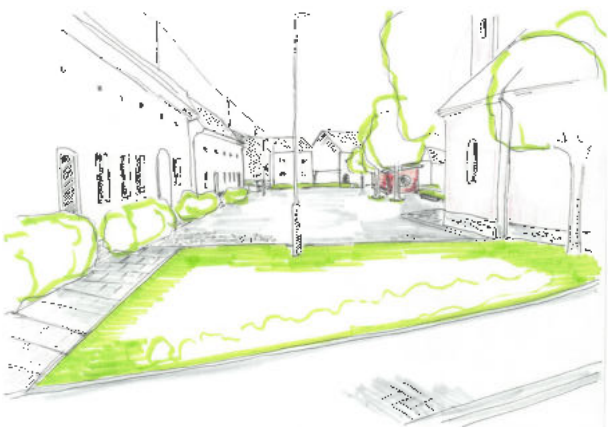

Referenční příklady – dlažba

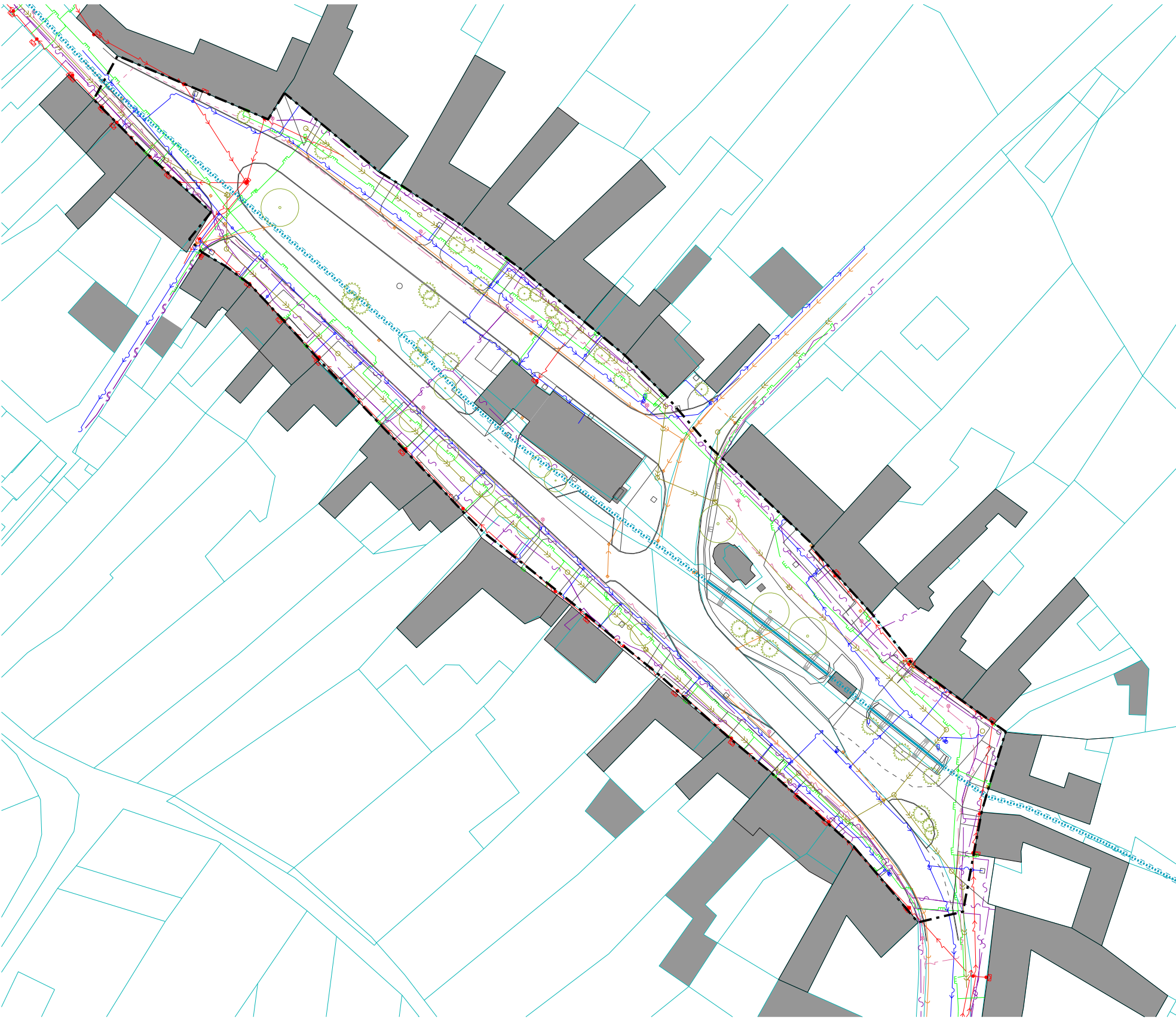

Referenční příklady – stavební prvky, mobiliář

PŘÍLOHY

- Technická infrastruktura
- Stávající stav
- Ortofoto
- Soutisk stávajícího stavu a návrhu
- Majetkoprávní vztahy

Hranice řešeného území	Strom stávající	Vodovod	Vedení nízkého napětí, sloup NN
Stávající budovy	Vodoteč otevřená / zatrubněná	Kanalizace splašková	Veřejné osvětlení, lampa
Hranice parcel katastru nemovitostí	Kanalizace dešťová	Plynovod (STL)	Elektronické komunikace

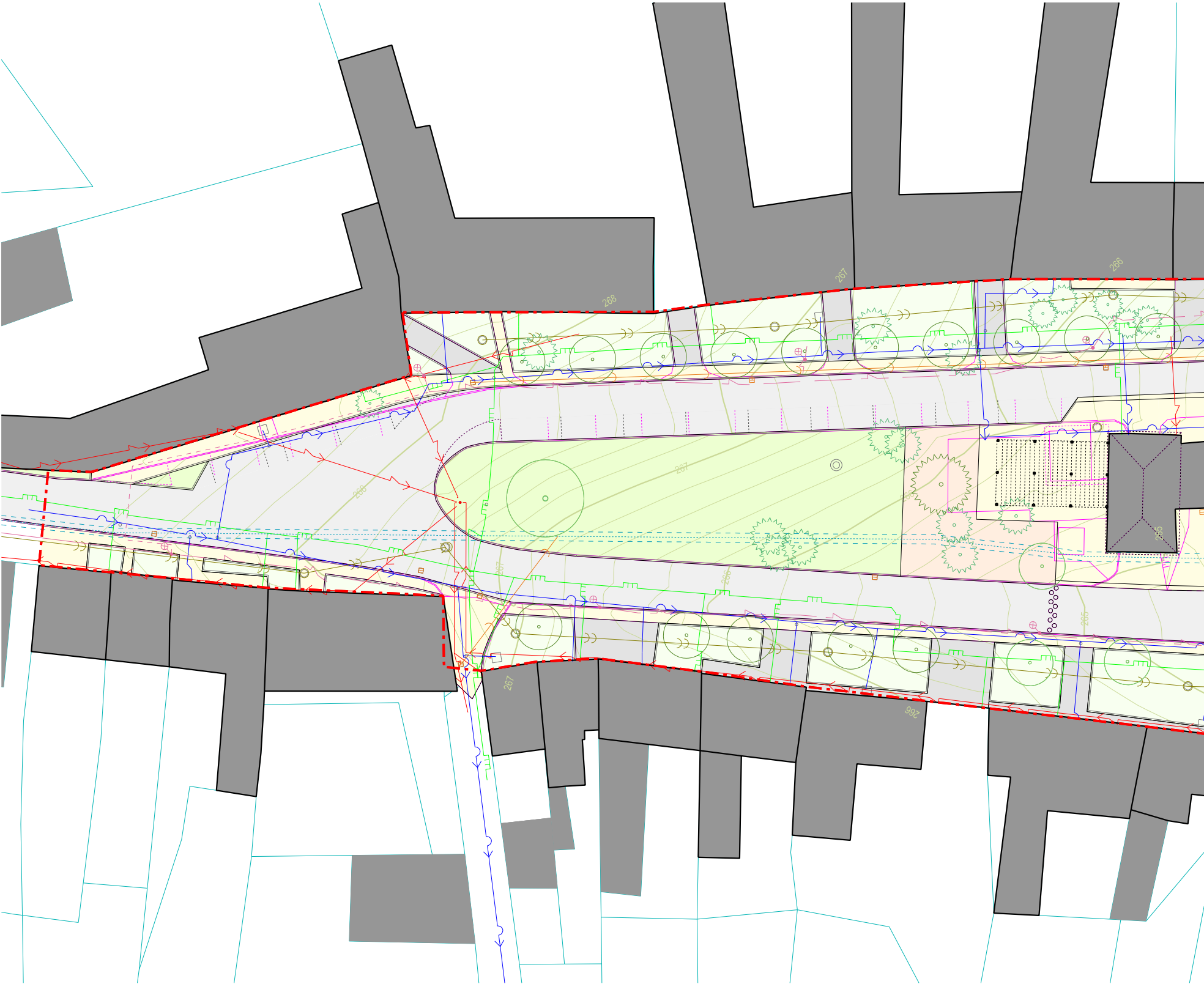
Hranice řešeného území	Pochozí plochy	Veřejná zeleň – park, trávník	Strom stávající – listnatý
Stávající budovy	Pojížděnné plochy	Předzahrádky – trávník	Strom stávající – jehličnan
Hranice parcel katastru nemovitostí	Zpomalovací pás	Vodoteč	Povrchové znaky sítí tech. infrastruktury

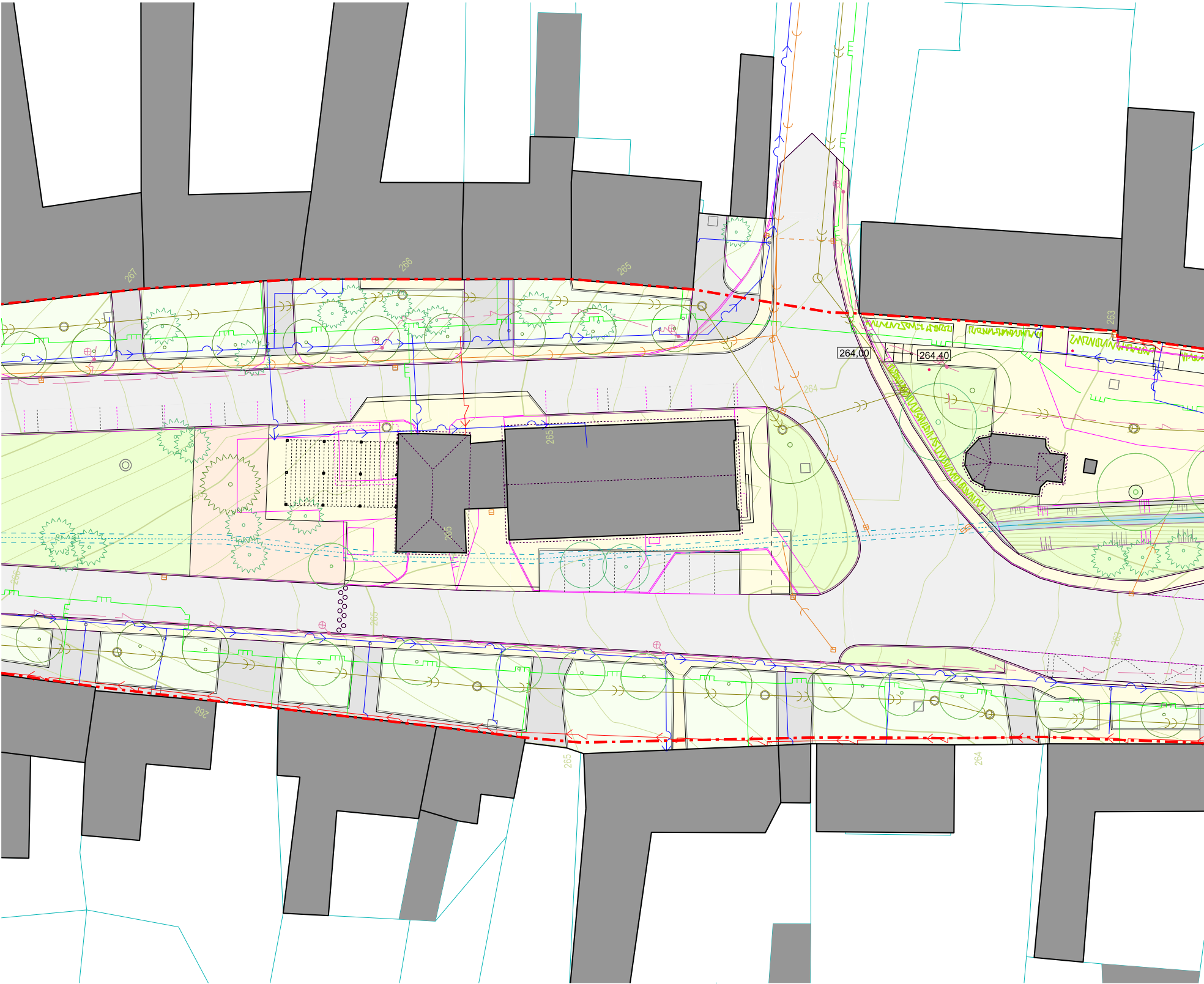

Ortofoto | 1 : 1000

Hranice řešeného území	Veřejná zeleň – park, travník	Vodovod	Vedení nízkého napětí, sloup NN
Stávající hrany komunikací, ploch	Předzahrádky – travník	Kanalizace splašková	Veřejné osvětlení, lampa
Strom stávající – zachovaný	Pochozí plocha – zámková dlažba	Kanalizace dešťová	Elektronické komunikace
Strom stávající – rušený (listnatý / jehličnan)	Pochozí plocha – mlat	Plynovod (STL)	Vodoteč otevřená
Strom navrhovaný	Pojížděné plochy	Povrchové znaky sítí tech. infrastruktury	Vodoteč zatrubněná

Hranice řešeného území	Veřejná zeleň – park, trávník	Vodovod	Vedení nízkého napětí, sloup NN
Stávající hrany komunikací, ploch	Předzahrádky – trávník	Kanalizace splašková	Veřejné osvětlení, lampa
Strom stávající – zachovaný	Pochozí plocha – zámková dlažba	Kanalizace dešťová	Elektronické komunikace
Strom stávající – rušený (listnatý / jehličnan)	Pochozí plocha – mlat	Plynovod (STL)	Vodoteč otevřená
Strom navrhovaný	Pojížděné plochy	Povrchové znaky sítí tech. infrastruktury	Vodoteč zatrubněná

Hranice řešeného území	Veřejná zeleň – park, trávník	Vodovod	Vedení nízkého napětí, sloup NN
Stávající hrany komunikací, ploch	Předzahrádky – trávník	Kanalizace splašková	Veřejné osvětlení, lampa
Strom stávající – zachovaný	Pochozí plocha – zámková dlažba	Kanalizace dešťová	Elektronické komunikace
Strom stávající – rušený (listnatý / jehličnan)	Pochozí plocha – mlat	Plynovod (STL)	Vodoteč otevřená
Strom navrhovaný	Pojížděné plochy	Povrchové znaky sítí tech. infrastruktury	Vodoteč zatrubněná

Hranice řešeného území	Obec Slatinky	Olomoucký kraj	Právnická osoba
Fyzická osoba	SJM Chudoba Pavel, Chudobová Lenka		